POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ INSTITUT

SROVNÁVACÍ STUDIE

Slučování veřejnoprávních médií

Ekonomické úspory, míra sloučení a dopad

Srovnávací studie č. 5.449
březen 2026
autor: Markéta Nováková, Eliška Říhová

Obsah:

PŘEDSTAVENÍ A STRUKTURA VEŘEJNOPRÁVNÍCH MÉDIÍ V JEDNOTLIVÝCH STÁTECH.....3
ESTONSKO.....5
LOTYŠSKO.....8
MAĎARSKO.....10
NIZOZEMSKO.....12
PORTUGALSKO.....15
SLOVENSKO.....18
ZDROJE.....23

VEŘEJNÉ

Shrnutí

Práce se věnuje systémům, v nichž je zprostředkovatel veřejnoprávního rádiového a televizního vysílání jedním subjektem.[1] Vytváření jednoho vysílacího subjektu má svůj historický rozměr. Ve 20. a 30. letech 20. století začalo jako první rozhlasové vysílání; následně v rozmezí pozdních 30. až 50. let 20. století zahájilo televizní vysílání. Obě formy veřejné služby byly postupně sloučeny do jednoho subjektu.

Bylo identifikováno 6 případů, kdy ke spojení subjektů veřejnoprávního rozhlasového a televizního vysílání v jeden celek došlo za jiných než výše popsaných okolností v pozdější době (zhruba po roce 1990 dále), kdy již měly subjekty rozhlasového a televizního vysílání za sebou delší období samostatné existence. Ke spojení původně samostatných médií veřejné služby televizního a rozhlasového vysílání došlo v:

- Estonsku (po spojení Estonské televize a Estonského rádia vzniklo Estonské veřejnoprávní vysílání (Eesti Rahvusringhääling - ERR),
- Lotyšsku (byla vytvořena společnost Latvijas Sabiedriskais medijs (LSM), na kterou převedly fúzující Lotyšská televize (*LTV - Latvijas Televīzija*) a Lotyšský rozhlas (*LR - Latvijas Radio*) veškerý svůj majetek a zanikly bez likvidace),
- Maďarsku (společnost Duna Media Service Nonprofit Ltd. vznikla jako právní nástupce Magyar Televízió Zrt. (Maďarská televize), Duna Televízió Zrt. (Televize Duna), Magyar Rádió Zrt. (Maďarský rozhlas) a Magyar Távirati Iroda Zrt. (Maďarská tisková agentura),
- Nizozemsku (veřejnoprávní producent obsahu pro vysílání NTR vznikl v roce 2010 spojením tří veřejnoprávních subjektů NPS, Teleac a RVU),
- Portugalsku (společnost Rádio e Televisão de Portugal, SGPS, S.A. vznikla spojením rádiového vysílatele (Radiodifusion Portuguesa - RDP) a televizního vysílatele (Radiotelevisão Portuguesa - RTP) a online služby do jedné společnosti) a na
- Slovensku (po spojení dvou původně samostatných subjektů Slovenské televize (STV) a Slovenského rozhlasu (SRO) došlo v roce 2011 k vytvoření Rozhlasu a televízie Slovenska (RTVS), ta byla dne 1. 7. 2024 zrušena a byla zřízena její právní nástupkyně pod názvem Slovenská televízia a rozhlas (STVR)).

Práce se zaměřuje na analýzu důvodů pro sloučení (ekonomický tlak na úspory), vlastní proces a míru sloučení a dopad sloučení na jednotlivé redakce.

Existence jediného právnického subjektu nevypovídá o míře spolupráce mezi týmy zajišťujícími rozhlasové a televizní vysílání a případně i internetový portál v rámci dané organizace. Vnitřní synergie mezi těmito subjekty může existovat, případně pouze ve velmi omezené míře, ale také nemusí.

[1] Media: public broadcasters. *European Institute for Gender Equality.* Dostupné z: https://eige.europa.eu/sites/default/files/wmid_mapping_media_1.pdf. Kontrolováno na webových stránkách jednotlivých veřejnoprávních médií.

Obsah

PŘEDSTAVENÍ A STRUKTURA VEŘEJNOPRÁVNÍCH MÉDIÍ V JEDNOTLIVÝCH STÁTECH 3
ESTONSKO 5
LOTYŠSKO 8
MAĎARSKO 10
NIZOZEMSKO 12
PORTUGALSKO 15
SLOVENSKO 18
ZDROJE 23

Představení a struktura veřejnoprávních médií v jednotlivých státech

Členský stát EU	Veřejnoprávní médium	Mediální formát
Belgie	VRT - Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie RTBF - Radio-télévision belge de la Communauté française BRF - Belgische Rundfunk	TV, Rádio
	RTBF - Radio-télévision belge de la Communauté française	TV, Rádio
	BRF - Belgische Rundfunk	TV, Rádio
Bulharsko	BNR - Bâlgarsko natsionalno radio	Rádio
	BNT - Bŭlgarska natsionalna televiziya	TV
Dánsko	DR - Danmarks Radio	TV, Rádio
	TV2 Danmark	TV (Rádio odprodáno)
Estonsko	ERR - Eesti Rahvusringhääling	TV, Rádio
Finsko	Yle – Yleisradio	TV, Rádio
Francie	Radio France	Rádio
	France Télévisions	TV
Chorvatsko	HRT - Hrvatska radiotelevizija	TV, Rádio
Irsko	RTÉ - Raidió Teilifís Éireann	TV, Rádio
	TG4 - TG Ceathair	TV
Itálie	RAI - Radiotelevisione Italiana Spa	TV, Rádio
Kypr	PIK - Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου	TV, Rádio
Litva	LRT - Televizija and LRT Radijas	TV, Rádio
Lotyšsko	LSM - Latvijas sabiedriskais medijs (vznikla k 1. 1. 2025 spojením LTV - Latvijas Televīzija a LR - Latvijas Radio)	TV, Rádio
Lucembursko	Radio 100,7	Rádio

Členský stát EU	Veřejnoprávní médium	Mediální formát
Malta	Public Broadcasting Services Ltd.	TV, Rádio
Maďarsko	DUNA - Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt.	TV, Rádio
Nizozemsko	NOS - Nederlandse Omroep Stichting	TV, Rádio
	NTR	TV, Rádio
Německo	ARD - Arbeitsgemeinschaft der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschland	TV, Rádio
	ZDF - Zweites Deutsches Fernsehen	TV
	DW - Deutsche Welle	TV, Rádio
	Deutchlandradio	Rádio
Polsko	Polskie Radio	Rádio
	TVP - Telewizja Polska	TV
Portugalsko	RTP - Radio e Televisao Portugal	TV, Rádio
Rakousko	ORF - Österreichischer randfunk	TV, Rádio
Rumunsko	Societatea Română de Radiodifuziune	Rádio
	TVR - Televiziunea Română	TV
Řecko	ERT - Ellinikí Radiofonía Tileórasi	TV, Rádio
Slovensko	Slovenská televízia a rozhlas (STVR)	TV, Rádio
Slovinsko	RTV Slovenija - Radiotelevizija Slovenija	TV, Rádio
Španělsko	RTVE - Radio y Television Espanola	TV, Rádio
Švédsko	SR - Sveriges Radio	Rádio
	SVT - Sveriges Television AB	TV
	UR - Sveriges Utbildningsradi	TV, Rádio

Slučování médií má svůj historický rozměr. Ke spojování typicky docházelo záhy po zahájení veřejnoprávního vysílání v návaznosti na technologický rozvoj. První zahájilo ve 20. a 30. letech rozhlasové vysílání; následně bylo v pozdních 30. až 50. letech zahájeno i vysílání televizní. Dříve či později byla instituce televizního vysílání sloučena s již existujícím vysílatelem veřejné služby zajišťujícím starší rádiové vysílání.

Po identifikaci veřejnoprávních médií zajišťujících rozhlasové i televizní vysílání byla zkoumána jejich historie, zda jde o subjekty spojené od počátku nebo došlo ke spojení původně rozdělených subjektů v jeden subjekt.

Bylo identifikováno 6 případů, kdy ke spojení subjektů veřejnoprávního rozhlasového a televizního vysílání v jeden celek došlo za jiných než výše popsaných okolností v pozdější době (zhruba po roce 1990 dále), kdy již měly subjekty rozhlasového a televizního vysílání za sebou delší období samostatné existence. Ke spojení původně samostatných médií veřejné služby televizního a rozhlasového vysílání došlo v:

- Estonsku (po spojení Estonské televize a Estonského rádia vzniklo Estonské veřejnoprávní vysílání (Eesti Rahvusringhääling - ERR),

- Lotyšsku (byla vytvořena společnost Latvijas Sabiedriskais medijs (LSM), na kterou převedly fúzující Lotyšská televize (*LTV - Latvijas Televīzija*) a Lotyšský rozhlas (*LR - Latvijas Radio*) veškerý svůj majetek a zanikly bez likvidace),
- Maďarsku (společnost Duna Media Service Nonprofit Ltd. vznikla jako právní nástupce Magyar Televízió Zrt. (Maďarská televize), Duna Televízió Zrt. (Televize Duna), Magyar Rádió Zrt. (Maďarský rozhlas) a Magyar Távirati Iroda Zrt. (Maďarská tisková agentura),
- Nizozemsku (veřejnoprávní producent obsahu pro vysílání NTR vznikl v roce 2010 spojením tří veřejnoprávních subjektů NPS, Teleac a RVU),
- Portugalsku (společnost Rádio e Televisão de Portugal, SGPS, S.A. vznikla spojením rádiového vysílatele (Radiodifusion Portuguesa - RDP) a televizního vysílatele (Radiotelevisão Portuguesa - RTP) a online služby do jedné společnosti) a na
- Slovensku (po spojení dvou původně samostatných subjektů Slovenské televize (STV) a Slovenského rozhlasu (SRO) došlo v roce 2011 k vytvoření Rozhlasu a televízie Slovenska (RTVS), ta byla dne 1. 7. 2024 zrušena a byla zřízena její právní nástupkyně pod názvem Slovenská televízia a rozhlas (STVR)).

Níže jsou představeny důvody pro tato spojení, popis jejich provedení a dopadů, se zaměřením na otázky:

- Kolik se na spojení ušetřilo finančních prostředků za rok v průměru a celkově? Kolik změna stála?
- V jakém rozsahu došlo ke sloučení těchto dvou institucí? Sdílejí např. zahraniční redaktory, jsou v jedné budově, nebo pouze působí pod jednou značkou, ale pořád působí samostatně?
- Došlo během a po sloučení k podkopání nezávislosti institucí/ovlivňování zpravodajství?

Estonsko

Historický kontext

Dne 1. května 1994 přijal parlament zákon o rozhlasovém a televizním vysílání, který upravoval mimo jiné činnost veřejnoprávních vysílacích společností Eesti Televisioon (Estonská televize) a Eesti Raadio (Estonské rádio), přičemž do sloučení šlo o dvě samostatné právnické osoby veřejného práva. Sloučení estonského rozhlasu a estonské televize bylo předmětem jednání vlády a parlamentu již v roce 2001. Jednání o nové úpravě na vládní úrovni znovu začala v roce 2004 a do parlamentu byl návrh zákona předložen v roce 2006.[2] Zákon 965 SE o estonském veřejnoprávním vysílání vstoupil v účinnost k 1. 6. 2007[3], díky čemuž vzniklo Estonské veřejnoprávní vysílání (*Eesti Rahvusringhääling - ERR*).[4]

[2] Eesti Rahvusringhäälingu seadus. 965 SE I. (Důvodová zpráva) *Riigikogu.* Dostupné z: https://www.riigikogu.ee/download/79382b03-6060-37cd-87f7-f1cd801c296f

[3] Eesti Rahvusringhäälingu seadus 965 SE. (Záznam o projednání parlamentem) *Riigikogu.* Dostupné z: https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/fd540f9c-806a-3b79-bcb6-ab6212a5adeb/eesti-rahvusringhaalingu-seadus/

[4] Více o historii ERR na: https://info.err.ee/l/ajalugu

Důvody spojení

Důvodová zpráva k návrhu zákona o estonském veřejnoprávním vysílání[5] uvádí, že „činnosti společností Eesti Televisioon a Eesti Raadio mají být zefektivněny zřízením jediné právnické osoby veřejného práva." „Za účelem zachování právního nástupnictví budou společnosti Eesti Televisioon a Eesti Raadio sloučeny se založením nové osoby, zatímco nová osoba, která bude založena, bude právním nástupcem těch, na které budou povinnosti převedeny."

Cílem spojení bylo flexibilněji využívat finanční prostředky, lépe využívat příležitostí nových médií a nalézt synergie mezi oběma organizacemi a v pozdějším společném rozvoji. Po vstupu zákona v účinnost mělo být „vytvořeno jednotné veřejné vysílání, které umožní zlepšit řízení organizace a flexibilněji a účinněji využívat majetek používaný veřejnoprávními vysílacími organizacemi k výkonu jejich funkcí."[6] Zmiňována byla i inspirace evropskými zeměmi, kde spojení rádia a televize funguje dobře (např. britská BBC, finské Yleisradio, norská NRK, dánská DR atd.).

Náklady spojení a úspory

Důvodová zpráva k zákonu neobsahovala přesné vyčíslení nákladů spojení ani nepředpokládala, že by provádění zákona vyžadovalo zcela nové výdaje ze státního rozpočtu, i díky tomu, že podpora je každoročně stanovena pro Eesti Raadio a Eesti Televisioon ve státním rozpočtu. Sloučení obou organizací se mělo uskutečnit především na úkor dostupných a plánovaných finančních prostředků na příští rok (2008).

Simultánně s procesem spojování rozhlasu a televize byl nový subjekt zákonem pověřen vytvořením druhého televizního kanálu ETV2 a dále mu byl stanoven cíl vytvářet větší podíl vlastních pořadů, což jsou úkoly náročné na finance i personální kapacity.[7] Tento fakt ztěžuje posouzení úspěšnosti úspor nebo redukce počtu zaměstnanců na základě změn údajů v účetních závěrkách.

Rozsah spojení

Výroční zpráva za rok 2007 k průběhu fúze uvádí, že snahou bylo vyhnout se rychlým a silovým změnám.[8]

Výroční zpráva z roku 2007[9] spojení redakcí hodnotila tak, že ačkoli byl od prvního dne vzniku sloučené organizace upřednostňován společný provoz rozhlasových a televizních zpráv a spolupráce redakcí, do konce roku tento proces nepřinesl výsledky. Zpráva o plnění rozpočtu za první pololetí roku 2008[10] situaci zhodnotila tak, že „televizní a rozhlasová část produkce zpravodajství jsou strukturálně propojeny (i když zatím ještě nejsou dostatečně integrovány)." Výroční zpráva z roku 2007 za překážku označila to, že dvě redakce zpráv fungují v různých

---

[5] Eesti Rahvusringhäälingu seadus. 965 SE I. (Důvodová zpráva) *Riigikogu.* Dostupné z: https://www.riigikogu.ee/download/79382b03-6060-37cd-87f7-f1cd801c296f

[6] Eesti Rahvusringhäälingu seadus. 965 SE I. (Důvodová zpráva) *Riigikogu.* Dostupné z: https://www.riigikogu.ee/download/79382b03-6060-37cd-87f7-f1cd801c296f

[7] EELARVE 2008 (Rozpočet na rok 2008). Bod 5.10. Dostupné z: https://files.err.ee/info/ERR_2008_eelarve.pdf, 2007. a majandusaasta aruanne (Výroční zpráva za rok 2007). Sekce Arhiivid. Dostupné z: https://files.err.ee/info/ERR_2007_a__majandusaasta__aruanne.pdf, s. 11

[8] 2007. a majandusaasta aruanne. Sekce Arhiivid. Dostupné z: https://files.err.ee/info/ERR_2007_a__majandusaasta__aruanne.pdf, s. 11; Více k rozpočtům a zprávám ERR na webové stránce: https://info.err.ee/1060462/eesti-rahvusringhaalingu-eelarved-ja-aruanded

[9] 2007. a majandusaasta aruanne. Sekce Arhiivid. Dostupné z: https://files.err.ee/info/ERR_2007_a__majandusaasta__aruanne.pdf, s. 11

[10] Eelarve täitmise aruanne poolaasta kohta 2008. Sekce Arengud esimesel poolaastal. Dostupné z: https://files.err.ee/info/Dok_Eelarve_t%C3%A4itmise_aruanne(RRHN26.08_.08)_.pdf, s. 3

budovách, což při výměně informací výrazně brání kontaktu. Již v roce 2007 byla vypsána architektonická soutěž na novou budovu estonského veřejnoprávního vysílatele.[11]

Za největší výzvu během spojování obou organizací výroční zpráva za rok 2007[12] označila dosavadní odlišnou vnitřní kulturu Estonského rozhlasu a Estonské televize. Zatímco rádio bylo založeno spíše na decentralizované organizaci, neformálních vztazích, silné síti vzájemných vztahů, dobře fungující vnitřní komunikaci a nízké byrokracii, organizace televize byla mnohem více byrokratická a organizačně centralizovaná. Hlavním zdrojem napětí bylo v prvních měsících spojování to, že si zaměstnanci rádia museli zvyknout na více byrokracie.

Dále v roce 2007 došlo k vytvoření nového loga[13], sloučení archivu rádia a televize, byl vytvořen společný nový *document management system* a rádio muselo přejít na účetní systém dosud používaný v televizi. Další úkoly jako optimalizace struktury nebo ekonomické úspory byly ponechány na rok 2008[14], kdy došlo například i ke spojení IT, internetových výstupů pod společnou doménu err.ee a pracovalo se na společném marketingu televize, rádia a internetu.[15]

Případný vliv na nezávislost zpravodajství

Spojení televizního a rozhlasového vysílání pravděpodobně nemělo negativní vliv na nezávislost zpravodajství, respektive nemělo nejspíš vliv, který by byl pozorovatelný ze strany diváků. Estonské veřejnoprávní vysílání i v roce 2008 požívalo vysokou důvěru diváků, kdy se podle průzkumu veřejného mínění umístilo na prvním místě mezi nejdůvěryhodnějšími institucemi v Estonsku. Nejvíce byla oceňována role Estonské veřejnoprávní televize jako subjektu, který rozšiřuje obzory, poskytuje užitečné informace a dále jeho rozmanitost, geografická vyváženost a vyváženost pohledů. Nejnižší hodnocení získala transparentnost a nezávislost ERR.[16]

S cílem posílit kontrolu dodržování etických standardů, byla v srpnu 2007 obsazena v ERR nová pozice poradce ohledně novinářské etiky, s jejímž vytvořením počítal § 32 nového zákona (nyní § 31).[17] Dle důvodové zprávy „vytvoření funkce etického poradce vyplývá z potřeby systematičtěji sledovat soulad činností ve veřejném vysílání s požadavky Etického kodexu žurnalistiky, osvědčených postupů a zajistit lepší zpětnou vazbu pro posluchače/diváky na jejich kritiku ohledně možných etických pochybení, k nimž došlo v pořadech. Poradce pro etiku posuzuje žádosti o výkon práva na odpověď, podané opravné prostředky a dohlíží na dodržování zásady vyváženosti programů.“[18]

---

[11] ERR 2007. AJALUGU. Dostupné z: https://info.err.ee/1087751/err-2007
[12] 2007. a majandusaasta aruanne. Sekce Arhiivid. Dostupné z: https://files.err.ee/info/ERR_2007_a__majandusaasta__aruanne.pdf, s. 11
[13] ERR 2007. AJALUGU. Dostupné z: https://info.err.ee/1087751/err-2007
[14] 2007. a majandusaasta aruanne. Sekce Arhiivid. Dostupné z: https://files.err.ee/info/ERR_2007_a__majandusaasta__aruanne.pdf, s. 11
[15] EELARVE 2008. Body 4.19, 5.10. Dostupné z: https://files.err.ee/info/ERR_2008_eelarve.pdf, Eelarve täitmise aruanne poolaasta kohta 2008. (Zpráva o plnění rozpočtu za první pololetí roku 2008). Sekce Arengud esimesel poolaastal. Dostupné z: https://files.err.ee/info/Dok_Eelarve_t%C3%A4itmise_aruanne(RRHN26.08_.08)_.pdf, s. 3
[16] Majandusaasta aruanne 2008. *Eesti Rahvusringhääling.* Dostupné z: https://files.err.ee/info/Majandusaasta_aruanne_2008(kinnitatud).pdf, s. 14
[17] ERR 2007. AJALUGU. Dostupné z: https://info.err.ee/1087751/err-2007
[18] Eesti Rahvusringhäälingu seadus. 965 SE I. (Důvodová zpráva) *Riigikogu.* Dostupné z: https://www.riigikogu.ee/download/79382b03-6060-37cd-87f7-f1cd801c296f

Lotyšsko

Historie a kontext

Právní úprava médií veřejné služby a dohlížecích orgánů je zcela nová. Zákon o veřejnoprávních elektronických masmédiích a jejich řízení[19] byl přijat v roce 2020 poté, co byl návrh 4 roky připravován v reakci na představení nových modelů pro zlepšení právní úpravy veřejnoprávních médií Ministerstvem kultury.[20] Proces reorganizace a fúze Lotyšské televize (*LTV - Latvijas Televīzija*) a Lotyšského rozhlasu (*LR - Latvijas Radio*) započal v dubnu 2024, kdy byla vytvořena společnost Latvijas Sabiedriskais medijs (LSM), na kterou převedly fúzující společnosti veškerý svůj majetek a zanikly bez likvidace. Právní základ pro tento postup vycházel z novely zákona o veřejnoprávních elektronických masmédiích a jejich řízení z února 2024. V rámci příprav na vznik sjednocené společnosti byla vytvořena pracovní skupina zřízená pod vedením SEPLP, která do konce roku 2024 spolupracovala se zaměstnanci Lotyšského rozhlasu a Lotyšské televize v otázkách řízení, veřejných zakázek a finančního řízení.[21] Vzniklá společnost je kapitálovou společností, ve které všechny kapitálové podíly vlastní stát.[22] LSM zahájila svou činnost k 1. lednu 2025. Dříve známé značky Lotyšská televize, Lotyšský rozhlas a portál LSM.lv nadále existují. Na aktivity LSM dohlíží Rada pro veřejnoprávní elektronická masmédia (SEPLP).[23] Ta byla státním akcionářem Lotyšské televize a Lotyšského rozhlasu, ale nedostávala žádnou odměnu od žádného z těchto médií.[24]

Důvody sloučení

Na rozdíl od zbytku zkoumaných veřejnoprávních médií nebyla v případě tohoto sloučení hlavním motivem úspora finančních prostředků, ale zvýšení efektivity. Za hlavní cíl sloučení bylo označeno spojení sil k vytvoření vysoce kvalitního a moderního obsahu. Konstatovalo se, že média jsou nyní konzumována jinak než v minulosti, kdy klesá počet posluchačů rádia a diváků televize a stoupá užívání internetových portálů. „Pokud Lotyšský rozhlas a Lotyšská televize budou spolupracovat na vývoji digitálního obsahu, bude to mnohem efektivnější, než kdyby se dvě společnosti snažily dosáhnout v podstatě stejných cílů samostatně a paralelně."[25]

Náklady spojení a úspory

Dle lotyšské právní úpravy nesměla být státní rozpočtová dotace na realizaci veřejné služby nižší než dotace v předchozím roce, pokud roční státní rozpočet není nižší než státní rozpočet v předchozím roce." (čl. 7 odst. 1 zákona)[26] Předpokládalo se tedy, že by se měly finance pro veřejnoprávní média dále zvyšovat.

Možnost zvýšit efektivitu v dlouhodobém horizontu byla spatřována například v tom, že nebude nutné zavádět nové technologie ve dvou právně oddělených infrastrukturách nebo díky

[19] Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likums. *LIKUMI.* Dostupné z: https://likumi.lv/ta/id/319096-sabiedrisko-elektronisko-plassazinas-lidzeklu-un-to-parvaldibas-likums

[20] Jauns likums sabiedrisko mediju pārvaldībai. *Latvijas Vēstnesis.* Dostupné z: https://lvportals.lv/skaidrojumi/322417-jauns-likums-sabiedrisko-mediju-parvaldibai-2020

[21] SEPLP uzsāk Latvijas Radio un Latvijas Televīzijas reorganizācijas procesu. *Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.* Dostupné z: https://www.seplp.lv/lv/jaunums/seplp-uzsak-latvijas-radio-un-latvijas-televizijas-reorganizacijas-procesu

[22] § 4 odst. 1 zákona o veřejnoprávních elektronických masmédiích a jejich řízení

[23] Latvijas Sabiedriskais medijs. Dostupné z: https://www.lsm.lv/par-mums/

[24] Jauns likums sabiedrisko mediju pārvaldībai. *Latvijas Vēstnesis.* Dostupné z: https://lvportals.lv/skaidrojumi/322417-jauns-likums-sabiedrisko-mediju-parvaldibai-2020

[25] Vienota sabiedriskā medija veidošana. *Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.* Dostupné z: https://www.seplp.lv/lv/vienota-sabiedriska-medija-koncepcija

[26] Jauns likums sabiedrisko mediju pārvaldībai. *Latvijas Vēstnesis.* Dostupné z: https://lvportals.lv/skaidrojumi/322417-jauns-likums-sabiedrisko-mediju-parvaldibai-2020

výhodnějším společným veřejným zakázkám. Bylo deklarováno, že se nepředpokládá výrazné zvyšování počtu pracovníků, ale ani jejich snižování.[27] Sjednocený subjekt získal mimo jiné i vyšší rozpočet na nákupy obsahu od nezávislých tvůrců nebo pro vytváření digitálního obsahu.[28]

Dosavadní průběh sloučení z hlediska rozsahu spojení

Určité významné změny byly přijaty již dříve, například cíl odchodu veřejnoprávních médií z reklamního trhu (do roku 2021). Tato úprava s výjimkami zakazuje umisťování všech typů komerčních reklam ve veřejných mediálních programech a službách, včetně internetu. (čl. 7 odst. 2 zákona)[29]

Podle vyjádření předsedkyně rady LSM byl rok 2025 věnován především společnému vytvoření strategie a nalezení shody na tom, jak pracovat, jak rozhodovat a jaká by měla být budoucnost LSM. Strategické plánování bylo založeno také na dopise Rady pro veřejnoprávní elektronická média (SEPLP)[30], ve kterém vyjádřila svá očekávání.[31]

Doposud byly vytvořeny jednotné struktury pro personalistiku, finance, účetnictví, zadávání veřejných zakázek, marketing, komunikaci a výzkum publika a zapojení. V oblasti IT pokračovala práce na jednotném systému pro správu obsahu, který zajistí účinnější cirkulaci obsahu mezi platformami.[32] „Byly podniknuty kroky k vytvoření jednotné redakční struktury, včetně vytvoření redakční kanceláře obsahu pro mládež a posílení regionálního obsahového přístupu.“[33] Před započetím této transformace bylo deklarováno, že „bude postupně posouzeno, zda a které redakční oddělení by bylo užitečné sloučit, ale tento proces může proběhnout pouze v případě, že bude jasné, že to podpoří, a nesníží, kvalitu a rozmanitost obsahu.“[34]

Prioritou mělo být sloučení kapacit všech tvůrců digitálního obsahu.“[35] Již před provedením spojení fungoval jednotný internetový zpravodajský portál LSM.lv, který poskytoval obsah v lotyšštině, ruštině, angličtině a ukrajinštině.[36] Od roku 2026 by mělo jít o jednotnou zpravodajskou platformu

[27] Vienota sabiedriskā medija veidošana. *Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.* Dostupné z: https://www.seplp.lv/lv/vienota-sabiedriska-medija-koncepcija
[28] Darbu sācis apvienotais Latvijas Sabiedriskais medijs. *Kultūras ministrija.* Dostupné z: https://www.km.gov.lv/lv/jaunums/darbu-sacis-apvienotais-latvijas-sabiedriskais-medijs
[29] Jauns likums sabiedrisko mediju pārvaldībai. *Latvijas Vēstnesis.* Dostupné z: https://lvportals.lv/skaidrojumi/322417-jauns-likums-sabiedrisko-mediju-parvaldibai-2020
[30] Valsts kapitāla daļu turētāja gaidu vēstule. *Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.* Dostupné z: https://www.seplp.lv/lv/valsts-kapitala-dalu-turetaja-gaidu-vestule
[31] Latvijas Sabiedriskais medijs noslēdz pirmo darbības gadu un uzsāk stratēģijas ieviešanu. *LV.* Dostupné z: https://lvportals.lv/dienaskartiba/384497-latvijas-sabiedriskais-medijs-nosledz-pirmo-darbibas-gadu-un-uzsak-strategijas-ieviesanu-2025
[32] Latvijas Sabiedriskais medijs noslēdz pirmo darbības gadu un uzsāk stratēģijas ieviešanu. *LV.* Dostupné z: https://lvportals.lv/dienaskartiba/384497-latvijas-sabiedriskais-medijs-nosledz-pirmo-darbibas-gadu-un-uzsak-strategijas-ieviesanu-2025
[33] Latvijas Sabiedriskais medijs noslēdz pirmo darbības gadu un uzsāk stratēģijas ieviešanu. *LV.* Dostupné z: https://lvportals.lv/dienaskartiba/384497-latvijas-sabiedriskais-medijs-nosledz-pirmo-darbibas-gadu-un-uzsak-strategijas-ieviesanu-2025
[34] Vienota sabiedriskā medija veidošana. *Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.* Dostupné z: https://www.seplp.lv/lv/vienota-sabiedriska-medija-koncepcija
[35] Vienota sabiedriskā medija veidošana. *Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.* Dostupné z: https://www.seplp.lv/lv/vienota-sabiedriska-medija-koncepcija
[36] Latvijas Sabiedriskais medijs. Dostupné z: https://www.lsm.lv/par-mums/

stejné kvality, etických standardů bez ohledu na jazyk textu.[37] Společnost má také nyní jednotné vedení.[38]

Samostatné služby zpravodajství Lotyšského rozhlasu a Lotyšské televize by měly i nadále fungovat nezávisle, díky čemuž by se měly zachovat odlišné redakční přístupy k pokrytí aktuálních událostí. Úspory a zefektivnění by mohly být dosaženy, pokud při tvorbě jednodušších obsahů budou využívány již vytvořené materiály kolegů. Dále se předpokládalo, že spojení sil by mohlo pomoci při tvorbě komplexních investigativních a analytických programů a jejich distribuci na všech obsahových platformách sjednocených médií. Spojením by se zjednodušila spolupráce mezi týmy a například by nebylo nutné uzavírat smlouvy o poskytnutí obsahu mezi Lotyšskou televizí a Lotyšským rozhlasem.[39]

V rámci televizního i rádiového vysílání bylo plánováno posílit specializaci novinářů, editorů a korespondentů, zaměřit se na rozvoj obsahu pro děti, posilovat analytické a výzkumné kapacity. Také se plánovalo umožnit širší zastoupení názorů v programech (zahrnujících více zástupců minorit a různé sociální skupiny) nebo posílit kulturní diskuse a žánr kulturní kritiky.[40]

Téma budov by mělo být ještě analyzováno. Konstatovalo se, že pro dosažení nejlepší synergie by bylo nejlepší, aby zaměstnanci dvou stávajících organizací byli pod jednou střechou. Renovace stávajících budov LR a LTV, stejně jako výstavba nové budovy, by si vyžádaly velké investice.

Jména jednotlivých kanálů, stejně jako značky médií by měly být zachovány. Společnost sdružující sloučená média má samostatnou vizuální identitu a strategii používání své značky.

Nebylo nalezeno hodnocení, které by se věnovalo případnému vlivu sloučení na nezávislost zpravodajství. S ohledem na to, že LSM zahájila svou činnost teprve k 1. lednu 2025, je pravděpodobné, že takováto ex post hodnocení teprve vzniknou.

Maďarsko

Rešerše zdrojů ke spojení médií v Maďarsku ukázala, že k tomuto tématu není dostatek informací z relevantních zdrojů, které by odpovídaly na stanovené otázky. DUNA, MTVA a MTI mají na svých webových stránkách pouze omezené množství informací o své historii, důvodech spojení, způsobu fungování a řízení financí.

Historie a kontext

„Institucionální rámec systému veřejnoprávních médií se výrazně změnil v důsledku mediálních zákonů z roku 2010[41], což vedlo k vytvoření centralizovaného systému. Dříve samostatní poskytovatelé veřejnoprávních médií byli sloučeni do Fondu pro podporu mediálních služeb a správy majetku (*Médiaszolgáltatástámogató és Vagyonkezelő Alap - MTVA*). „Fond je právnickou osobou a hospodářským subjektem a je spravován Mediální radou (*Médiatanács*) Národního

[37] Latvijas Sabiedriskais medijs noslēdz pirmo darbības gadu un uzsāk stratēģijas ieviešanu. *LV.* Dostupné z: https://lvportals.lv/dienaskartiba/384497-latvijas-sabiedriskais-medijs-nosledz-pirmo-darbibas-gadu-un-uzsak-strategijas-ieviesanu-2025

[38] Vienota sabiedriskā medija veidošana. *Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.* Dostupné z: https://www.seplp.lv/lv/vienota-sabiedriska-medija-koncepcija

[39] Vienota sabiedriskā medija veidošana. *Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.* Dostupné z: https://www.seplp.lv/lv/vienota-sabiedriska-medija-koncepcija

[40] Darbu sācis apvienotais Latvijas Sabiedriskais medijs. *Kultūras ministrija.* Dostupné z: https://www.km.gov.lv/lv/jaunums/darbu-sacis-apvienotais-latvijas-sabiedriskais-medijs

[41] Zákon CIV z roku 2010 o svobodě tisku a základních pravidlech mediálního obsahu; Zákon CLXXXV z roku 2010 o mediálních službách a masmédiích. Törvényi háttér. *MTVA.* Dostupné z: https://mtva.hu/torvenyi-hatter/

úřadu pro média a komunikaci“[42] (*Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság*). Zákon stanoví, že tento fond vykonává vlastnická práva a povinnosti týkající se majetku veřejnoprávních médií a mimo jiné má také na starosti produkci nebo podporu produkce pořadů veřejnoprávního vysílání.“[43] Hlavní náplní činnosti společnosti MTVA je výroba obsahu pro společnost Duna Media Services.[44]

Před rokem 2015 poskytovaly veřejnoprávní mediální služby čtyři společnosti s malým počtem vlastníků/akcionářů, ale poskytovatelé veřejnoprávních mediálních služeb neměly vlastní produkční kapacity, proto se jejich působnost omezovala na objednávání pořadů od MTVA. „Těmito čtyřmi společnostmi s ručením omezeným byly Magyar Televízió Zrt. (Maďarská televize), Duna Televízió Zrt. (Televize Duna), Magyar Rádió Zrt. (Maďarský rozhlas) a Magyar Távirati Iroda Zrt. (Maďarská tisková agentura).“[45] Na základě novely zákona z prosince 2014[46] „vznikla společnost Duna Media Service Nonprofit Ltd. jako právní nástupce předchozích společností. Společnost Duna Media Service se od července 2015 stala poskytovatelem všech veřejnoprávních televizních, rozhlasových a online obsahových služeb, jakož i činností veřejnoprávní zpravodajské (tiskové) agentury.“[47]

Náklady spojení a úspory

Finanční data o činnosti MTVA[48] a Duna Media Service[49] jsou dostupná, nicméně výroční zprávy neobsahovaly podrobnější informace o tom, zda spojení médií vedlo k úsporám, dosažení synergií nebo o míře propojení spojovaných subjektů.[50] Možnost posoudit, zda spojení médií do jednoho subjektu ušetřilo finanční prostředky, je tudíž poměrně omezená.

MTVA má postavení subjektu, který činnost Duna Media Service financuje. MTVA disponuje financemi ze státního rozpočtu, kdy je výše státního financování pro MTVA stanovena každoročně přijímaným rozpočtovým zákonem. Příjmy MTVA z komerčních zdrojů hrají v jejích celkových příjmech zanedbatelnou roli. Celkový objem finančních prostředků pro MTVA se od roku 2010

[42] MTVA Általános közzétételi lista. *MTVA.* Dostupné z: https://mtva.hu/kozerdeku-adatok/mtva-altalanos-kozzeteteli-lista/#

[43] MEDIA LANDSCAPE AFTER A LONG STORM. The Hungarian media politics since 2010. *MÉRTÉK MEDIA MONITOR.* Dostupné z: https://mertek.eu/wp-content/uploads/2021/12/MertekFuzetek25.pdf, s. 38. Více také na https://mtva.hu/feladataink/#

[44] MEDIA CAPTURE MONITORING REPORT: HUNGARY. MEASURING EMFA COMPLIANCE. *International Press Institute, Media and Journalism Research Centers.* Dostupné z: https://ipi.media/hungary-media-capture-monitoring-report-2025/, s. 16

[45] MEDIA LANDSCAPE AFTER A LONG STORM. The Hungarian media politics since 2010. *MÉRTÉK MEDIA MONITOR.* Dostupné z: https://mertek.eu/wp-content/uploads/2021/12/MertekFuzetek25.pdf, s. 38

[46] Dne 15. prosince 2014 přijalo maďarské Národní shromáždění novelu zákona č. CLXXXV z roku 2010 o mediálních službách a masmédiích, která upravila institucionální rámec veřejnoprávních mediálních služeb. Governance and independence of public service media. *European Audiovisual Observatory.* Dostupné z: https://rm.coe.int/iris-plus-2022en1-governance-and-independence-of-public-service-media/1680a59a76, s. 58, 2014. évi CVII. törvény a közszolgálati médiaszolgáltatásra és a médiapiacra vonatkozó egyes törvények módosításáról. *Wolters Kluwer.* Dostupné z: https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1400107.TV

[47] MEDIA LANDSCAPE AFTER A LONG STORM. The Hungarian media politics since 2010. *MÉRTÉK MEDIA MONITOR.* Dostupné z: https://mertek.eu/wp-content/uploads/2021/12/MertekFuzetek25.pdf, s. 38, Governance and independence of public service media. *European Audiovisual Observatory.* Dostupné z: https://rm.coe.int/iris-plus-2022en1-governance-and-independence-of-public-service-media/1680a59a76, s. 58

[48] MTVA Általános közzétételi lista. *MTVA.* Dostupné z: https://mtva.hu/kozerdeku-adatok/mtva-altalanos-kozzeteteli-lista/#

[49] Közérdekű. *DUNA Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt.* Dostupné z: https://dunamsz.hu/kozerdeku/?lang=hu_hu#

[50] MTVA Általános közzétételi lista. *MTVA.* Dostupné z: https://mtva.hu/kozerdeku-adatok/mtva-altalanos-kozzeteteli-lista/#

konstantně zvyšuje.[51] Rozpočet MTVA na rok 2025 byl stanoven na 165 miliard HUF, což představuje více než dvojnásobek částky z roku 2010. Minimálně tedy co se týká finančních prostředků poskytovaných státem na financování veřejnoprávních médií a mediálního obsahu, nedošlo k úsporám, které by vedly ke snížení poskytovaných finančních prostředků. „Rozpočet MTVA schvaluje každoročně maďarský parlament, přičemž podrobná pravidla pro jeho správu stanoví Rada pro média.“[52] Zdroje se shodují, že externí kontrola využití těchto finančních prostředků je nízká.[53]

Případný vliv na nezávislost zpravodajství

Dlouhodobě je upozorňováno na nízkou nezávislost veřejnoprávního média na vládě a na ovlivňování obsahu zpravodajství.[54] Tento stav však pravděpodobně nesouvisí se spojením maďarských veřejnoprávních televizí, rozhlasu a tiskové agentury pod jednu společnost Duna Media Service, ale spíše s koncentrací výroby obsahu pod MTI a MTVA a celkovým nastavením organizace.

Ve vztahu ke zpravodajství hraje významnou roli Národní agentura zpravodajství (MTI - Magyar Távirati Iroda Zrt.), která je součástí Duna Media Service Nonprofit Zrt. Úkolem MTI je produkovat zpravodajský program pro jiné poskytovatele veřejnoprávního vysílání. V minulosti byla MTI financována částečně fondy a výnosy z prodeje obsahu. Poté, co činnost MTI začala financovat MTVA, MTI začala poskytovat své služby zdarma všem médiím, díky čemuž postupně z trhu vytlačila ostatní obdobné soukromé agentury. Jako příklad důsledků slouží to, že MTVA začala za nízkou cenu produkovat celé zpravodajské bloky pro komerční rozhlasové stanice vycházející ze zpráv poskytovaných agenturou MTI. Rádia pak díky tomu často ani nenajímají vlastní editory a různá rádia vysílají stejné bloky zpravodajství.[55]

Nizozemsko

Historický kontext

Veřejnoprávní nadace NTR vznikla v roce 2010 spojením veřejnoprávních subjektů NPS (*Nederlandse Programma Stichting*), Teleac a RVU. NTR tvoří akronym těchto tří subjektů. Spolupráce započala 1. září 2010, oficiálně byla nadace NTR založena k 1. lednu 2011.

Nešlo přímo o spojení rádiových a televizních společností.[56] V Nizozemsku je rozdělená funkce samotného vysílání a vytváření obsahu tohoto vysílání. Veřejnoprávní společnosti jako je NTR

[51] MEDIA LANDSCAPE AFTER A LONG STORM. The Hungarian media politics since 2010. *MÉRTÉK MEDIA MONITOR.* Dostupné z: https://mertek.eu/wp-content/uploads/2021/12/MertekFuzetek25.pdf, s. 39 - 40

[52] MEDIA CAPTURE MONITORING REPORT: HUNGARY. MEASURING EMFA COMPLIANCE. *International Press Institute, Media and Journalism Research Centers.* Dostupné z: https://ipi.media/hungary-media-capture-monitoring-report-2025/, s. 22 - 23

[53] MEDIA CAPTURE MONITORING REPORT: HUNGARY. MEASURING EMFA COMPLIANCE. *International Press Institute, Media and Journalism Research Centers.* Dostupné z: https://ipi.media/hungary-media-capture-monitoring-report-2025/, s. 23. MEDIA LANDSCAPE AFTER A LONG STORM. The Hungarian media politics since 2010. *MÉRTÉK MEDIA MONITOR.* Dostupné z: https://mertek.eu/wp-content/uploads/2021/12/MertekFuzetek25.pdf, s. 38 - 39

[54] Více k jednotlivým zaznamenaným příkladům zde: MEDIA LANDSCAPE AFTER A LONG STORM. The Hungarian media politics since 2010. *MÉRTÉK MEDIA MONITOR.* Dostupné z: https://mertek.eu/wp-content/uploads/2021/12/MertekFuzetek25.pdf, s. 41 – 47, MEDIA CAPTURE MONITORING REPORT: HUNGARY. MEASURING EMFA COMPLIANCE. *International Press Institute, Media and Journalism Research Centers.* Dostupné z: https://ipi.media/hungary-media-capture-monitoring-report-2025/, s. 17 - 18

[55] MEDIA LANDSCAPE AFTER A LONG STORM. The Hungarian media politics since 2010. *MÉRTÉK MEDIA MONITOR.* Dostupné z: https://mertek.eu/wp-content/uploads/2021/12/MertekFuzetek25.pdf, s. 41 - 42

[56] Veelgestelde vragen. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/site/faq; NPS, Teleac en RVU verder als NTR. *NOS.* Dostupné z: https://nos.nl/artikel/168867-nps-teleac-en-rvu-verder-als-ntr

případně i zpravodajská NOS produkují pořady, které jsou vysílány na veřejnoprávních rozhlasových a televizních kanálech (například obsah produkovaný NTR je typicky vysílán veřejnoprávním vysílatelem NPO[57]). Veřejnoprávní společnosti jako je NTR nebo NOS samy určují obsah těchto pořadů a nesou za něj také odpovědnost.[58] Z programové nabídky NTR je zřejmé, že se věnuje tvorbě televizního i rádiového obsahu a podcastů.[59] Veřejnoprávní vysílací společnost NTR má specifický úkol, který je stanoven v zákoně o médiích. NTR produkuje pořady o umění a kultuře, menšinách, mládeži, vzdělávání a investigativní žurnalistice.[60]

Důvody spojení

Ke spojení subjektů NPS, Teleac a RVU došlo z ekonomických důvodů[61], kdy cílem fúze bylo „přinést významné úspory nákladů na organizaci a budovy."[62] Podle ředitele NTR tak mělo zůstat více peněz na samotný program. Na webových stránkách NTR se k důvodům fúze uvádí, že *„Tři veřejnoprávní vysílatelé si kladli za cíl prostřednictvím fúze efektivněji využívat veřejné prostředky, posílit svou pozici v rámci vysílacího systému a zlepšit své programy vzájemného obohacování."*[63] NPS měla „dostávat výrazně méně finančních prostředků v důsledku přerozdělení celkového rozpočtu na vysílání. Teleac a RVU také musely snížit své náklady, aby splnily požadavky na dotace."[64]

Náklady spojení a úspory[65]

Dle tehdejší vládní koaliční dohody měl být k roku 2016 rozpočet na média snížen o 200 milionů EUR (z toho 128 milionů EUR na veřejnoprávní vysílání) a systém veřejnoprávního vysílání měl být zjednodušen z hlediska organizační struktury. Byl navržen model 3-3-2 počítající s fúzí 3 vysílatelů (NPS, Teleac a RVU a vzniku NTR), existencí 3 dalších samostatných vysílatelů a 2 úkolových vysílatelů (NOS a NTR).[66]

„Ministr školství, kultury a vědy podpořil sloučení tím, že poskytl kompenzaci ve výši 3,1 milionu EUR na náklady spojené s fúzí. To vedlo k pozitivnímu výsledku, zejména proto, že velká část těchto nákladů již byla realizována v letech 2009 a 2010."[67] Bez vedlejších nákladů na údržbu budov a podpory na náklady sloučení poskytnuté Ministerstvem školství, kultury a vědy by byl v roce 2011 zaznamenán kladný výsledek hospodaření.[68]

---

[57] Actuele programma's. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/site/programmas
[58] Welke omroepen zijn er? *Rijksoverheid.* Dostupné z: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/media-en-publieke-omroep/vraag-en-antwoord/welke-omroepen
[59] Actuele programma's. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/site/programmas
[60] Welke omroepen zijn er? *Rijksoverheid.* Dostupné z: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/media-en-publieke-omroep/vraag-en-antwoord/welke-omroepen
[61] Veelgestelde vragen. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/site/faq; NPS, Teleac en RVU verder als NTR. *NOS.* Dostupné z: https://nos.nl/artikel/168867-nps-teleac-en-rvu-verder-als-ntr
[62] NPS, Teleac en RVU verder als NTR. *NOS.* Dostupné z: https://nos.nl/artikel/168867-nps-teleac-en-rvu-verder-als-ntr
[63] Veelgestelde vragen. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/site/faq
[64] NPS, Teleac en RVU verder als NTR. *NOS.* Dostupné z: https://nos.nl/artikel/168867-nps-teleac-en-rvu-verder-als-ntr
[65] Archiv výročních zpráv NTR je dostupný z: https://ntr.nl/site/tekst/Jaarverslagen-Archief/31#content
[66] NTR Jaarrekening 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/ntr_jaarrekening_2011.pdf, Welke omroepen zijn er? *Rijksoverheid.* Dostupné z: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/media-en-publieke-omroep/vraag-en-antwoord/welke-omroepen
[67] NTR Jaarrekening 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/ntr_jaarrekening_2011.pdf
[68] NTR Sociaal Jaarverslag 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/NTR_Sociaal_Jaarverslag_2011.pdf

V rámci Roční účetní závěrky NTR za rok 2011[69] hodnotil ředitel sloučení tak, že mělo pozitivní vliv na efektivitu. Úspor nákladů bylo dosaženo především v oblasti podpůrných oddělení, zatímco v programové části se teprve usilovalo o větší synergii.

V důsledku škrtů a sloučení došlo ke změně kompozice pracovníků. Všechny tři vysílací společnosti musely výrazně snížit počet zaměstnanců.[70] Většina odchodů byla zapříčiněna tím, že mnoho dočasných smluv expirovalo a dále nebylo obnoveno. Jen menší část stálých zaměstnanců skončila přímo z důvodu reorganizace a sloučení.[71] Údajně byl počet nucených propouštění spojených s fúzí omezen na maximálně šest.[72]

„V roce 2011 byly rovněž oznámeny další škrty a zásadní změny ve veřejném systému pro nadcházející roky."[73]

Rozsah spojení

Co se týká průběhu spojování, podle Výroční sociální zprávy z roku 2011[74] několik oddělení spolupracovalo nebo bylo integrováno ve velmi vysoké míře již před rokem 2011. V oblastech produkce a editace prošly desítky lidí různými redakčními odděleními, čímž podpořily integraci a výměnu znalostí.[75] Bylo započato s dislokací zaměstnanců, částečně i kvůli potřebě radikální renovace budov. Nový veřejnoprávní vysílatel se organizačně rozdělil „na čtyři různé části, a to Vzdělávání, informace, mládež a školní televize, Umění a kultura, Obecná média a Podpůrné služby. Zaměstnanci mohou spadat do několika částí."[76]

Výroční zpráva NTR za rok 2012 konstatovala, že v důsledku sloučení došlo k úsporám v odděleních podpory a správy budov. Od roku 2013 měla vstoupit v účinnost nová organizační struktura, kdy se měl počet rad editorů a šéfredaktorů snížit ze 4 na 2. Nad rámec původního balíčku počítajícího se snížením rozpočtu na média o 200 milionů EUR (balíček Rutte I) koaliční smlouva druhé Rutteho vlády počítala s dalšími škrty v oblasti médií o dalších 100 milionů EUR (balíček Rutte II), což znamenalo v součtu snížení rozpočtu pro veřejné vysílatele o 30 %. Důsledky škrtů měly být pociťovány především v letech 2013 – 2015. Kromě toho vedení NTR provedlo reorganizaci a plánovalo v roce 2013 navrhnout další.[77]

Případný vliv na nezávislost zpravodajství

NTR produkuje pořady o umění a kultuře, menšinách, mládeži, vzdělávání a investigativní žurnalistice.[78] Na produkci zpravodajského obsahu se podílí tak, že mezi NTR a druhým veřejnoprávním vysílatelem NOS existuje koprodukční spolupráce ve vztahu ke konkrétním pořadům (Nieuwsuur, Nieuws en Co v rádiu, Andere Tijden Sport).[79] Například zpravodajský program Nieuwsuur byl založen v září 2010 a po pěti letech fungování byl údajně veřejností velmi dobře hodnocen, v uplynulých letech získával novinářské ocenění a i průzkumy ukazovaly, že cílové

[69] NTR Jaarrekening 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/ntr_jaarrekening_2011.pdf
[70] NPS, Teleac en RVU verder als NTR. *NOS.* Dostupné z: https://nos.nl/artikel/168867-nps-teleac-en-rvu-verder-als-ntr
[71] NTR Sociaal Jaarverslag 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/NTR_Sociaal_Jaarverslag_2011.pdf
[72] NTR Sociaal Jaarverslag 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/NTR_Sociaal_Jaarverslag_2011.pdf
[73] NTR Sociaal Jaarverslag 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/NTR_Sociaal_Jaarverslag_2011.pdf
[74] NTR Sociaal Jaarverslag 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/NTR_Sociaal_Jaarverslag_2011.pdf
[75] NTR Jaarrekening 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/ntr_jaarrekening_2011.pdf
[76] NTR Sociaal Jaarverslag 2011. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/NTR_Sociaal_Jaarverslag_2011.pdf
[77] NTR Jaarverslag 2012. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/static/docs/ntr_jaarverslag_2012.pdf
[78] Welke omroepen zijn er? *Rijksoverheid.* Dostupné z: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/media-en-publieke-omroep/vraag-en-antwoord/welke-omroepen
[79] About NTR. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/site/tekst/About-NTR/16, Thema's. *ntr.* Dostupné z: https://ntr.nl/site/themas

publikum program oceňovalo.[80] I přes radikální úspory tedy NTR bylo schopné dále produkovat tvorbu, která byla hodnocena jako kvalitní.

Portugalsko

Historický kontext a důvody sloučení

Již v roce 1935 vznikla Národní rozhlasová stanice a v roce 1957 byla vytvořena Radiotelevisão Portuguesa (RTP) zajišťující televizní vysílání.[81] Experimentální rozhlasové i televizní vysílání probíhalo již před založením těchto subjektů, od tohoto data bylo vysílání pravidelné.[82] Po karafiátové revoluci v roce 1974 bylo v rámci přechodu k demokracii znárodněno rádiové a televizní vysílání. Vysílání bylo koncentrované do nových podniků, které byly přejmenovány na Radiodifusion Portuguesa, E.P. (RDP) a Radiotelevisão Portuguesa E.P. (RTP). Dále byla zvýšena majetková účast státu v těchto subjektech.

Finanční situace RTP se od roku 1974 postupně zhoršovala díky vyšším nákladům na platy, inflaci, krizi na trhu s reklamou a růstu provozních výdajů. V roce 1991 byl zrušen televizní poplatek. Následující rok byl trh pozemního televizního vysílání otevřen i soukromému sektoru, což vedlo k tomu, že RTV přišla částečně i o diváky a zisky z televizní reklamy ve prospěch nových soukromých televizních společností (SIC a TVI). V roce 1992 se RTP stala akciovou společností s výlučně veřejným kapitálem (*Radiotelevisão Portuguesa, S.A.*) a v roce 1994 byla stejná operace opakována s RDP (*Radiodifusion Portuguesa, S.A.*).[83] V 90. letech procházela RTP již vážnou finanční krizí, která byla řešena zjevně nedostačujícími kompenzačními platbami a granty. RTP byla v technickém bankrotu již od roku 1994. „Na konci roku 2000 dosahovaly závazky výše 997,6 milionů EUR a kumulativní čisté finanční náklady výše přibližně 194,5 milionů EUR.“[84]

K organizačním změnám docházelo po roce 2000 prakticky neustále, kvůli čemuž téměř nelze sledovat jejich dopady. Z řady změn lze poukázat například na „změnu organizačního modelu provozovatele veřejných služeb, kdy byla v květnu 2000 založena holdingová akciová společnost Portugal Global, SGPS, S.A., která sdružovala akcie vlastněné státem v mediálních společnostech, konkrétně RTP, RDP a LUSA. Založení společnosti Portugal Global však nepřineslo požadované výsledky.“[85]

V letech 2002–2004 za vlády premiéra Barrosa byl připraven plán restrukturalizace (právní, finanční, organizační, zahrnující změnu poskytovaného obsahu a služeb). Restrukturalizace zahrnovala uzavření nové koncesní smlouvy s veřejnoprávní televizí RTP a byla sjednána smlouva o finanční restrukturalizaci se schválením evropských institucí. V roce 2003 na základě zákona zanikla společnost Portugal Global, SGPS, S.A. Došlo k přeměně společnosti Radiotelevisão Portuguesa, S.A., akciové společnosti s výlučně veřejným kapitálem na společnost spravující podíly

[80] Het eerste lustrum van Nieuwsuur in 2015. *NOS.* Dostupné z: https://over.nos.nl/nieuws/het-eerste-lustrum-van-nieuwsuur-in-2015/

[81] Rádio e Televisão de Portugal, RTP. *Arquitectura Aqui.* Dostupné z: https://arquitecturaaqui.eu/pt/agentes/organizacoes/7452/radio-e-televisao-de-portugal-rtp

[82] História da RTP. *RTP.* Dostupné z: https://arquivos.rtp.pt/colecoes/historia-da-rtp/, RTP – Rádio e Televisão de Portugal S.A. *COTEC Portugal.* Dostupné z: https://cotecportugal.pt/associates/rtp-radio-e-televisao-de-portugal-s-a/

[83] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 38, 61 – 62, 74 - 75

[84] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 42

[85] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 42

nazvanou Rádio e Televisão de Portugal, SGPS, S.A. (udržující si zkratku RTP nyní již pro celou společnost), která spojila rádio, televizi a online služby do jedné společnosti.[86]

Od ledna 2004 byla v rámci restrukturalizace skupiny[87] veškerá aktiva přidělená pro televizní činnost, jakož i pracovníci v provozních oblastech, převedena z Rádio e Televisão de Portugal, SGPS, S.A. do Radiotelevisão Portuguesa, Serviço Público de Televisão, S.A. Současně pokračovaly úkoly odprodeje a likvidace všech zúčastněných společností, s výjimkou společností, které byly mezitím vytvořeny pro oblast televizní produkce – RTP Meios de Produção.[88]

V roce 2007 došlo k další organizační restrukturalizaci.[89] Dále byl zaveden parlamentní dohled nad činností programových a informačních manažerů RTP, a to prostřednictvím zasílání ročních plánů činností, rozpočtů, zpráv o činnosti a účtech, přičemž tyto dokumenty by měly být každoročně předkládány k projednání v parlamentu.[90]

Stát v rámci smlouvy o finanční restrukturalizaci stanovil, že zisky z reklamy musí RTP použít na úhradu akumulovaného dluhu.[91] Zatímco v letech 2003–2007 se zvýšilo veřejné financování RTP, v období finanční krize v letech 2008–2014 klesalo. Kromě veřejného financování klesaly během krize i výnosy z reklamy.[92]

Kromě finanční krize byla vnímána i potřeba zajistit větší nezávislost televizního vysílání RTP na politické moci. Od roku 2002 byl zaveden princip neodvolatelnosti vedení RTP. Vysoký úřad pro média vydával závazná stanoviska ohledně jmenování a odvolávání programových a informačních ředitelů. Tuto kompetenci od roku 2005 vykonává Regulační úřad pro sociální komunikaci (*ERC* –

[86] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 37, 43, 114 - 115

[87] K roku 2005 se Rádio e Televisão de Portugal skládalo ze 4 složek RDP, RTP SPT (Radiotelevisão Portuguesa, Serviço Público de Televisão, S.A.), RTP MEIOS (RTP Meios de Produção), MEDIA PARQUE. Relatório e contas 2004. *Rádio e Televisão de Portugal.* Dostupné z: https://media.rtp.pt/empresa/wp-content/uploads/sites/31/2015/07/2004-relatorio-contas.pdf, s. 14

[88] Relatório e contas 2004. *Rádio e Televisão de Portugal.* Dostupné z: https://media.rtp.pt/empresa/wp-content/uploads/sites/31/2015/07/2004-relatorio-contas.pdf, s. 13

[89] Zákonem 8/2007 ze 14. února byla Rádio e Televisão de Portugal, SGPS, SA přejmenována na Rádio e Televisão de Portugal, SA, přičemž pod tuto společnost s výlučně veřejným kapitálem byla inkorporována i Radiotelevisão Portuguesa - Serviço Público de Televisão, SA, Radiodifusão Portuguesa, SA a RTP – Meios de Produção, S.A. Lei que procede à reestruturação da concessionária do serviço público de rádio e televisão. *Diário da República.* Dostupné z: https://diariodarepublica.pt/dr/legislacao-consolidada/lei/2007-75088338, CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 123

[90] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 75 - 76

[91] Kromě toho v roce 2005 byl mezi RTP a soukromými provozovateli televizního vysílání uzavřen protokol, na základě kterého byla reklama na prvním kanálu veřejnoprávní RTP omezena o polovinu (na 6 minut za hodinu), na druhém kanálu RTP byla reklama zakázána a soukromým televizním společnostem bylo umožněno vysílání reklamy 12 minut za hodinu. CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 62, 111 - 112

[92] Trh s reklamou trpěl nejen krizí ale i tím, že se reklama přesouvala na internet. Stejný trend zaznamenaly i soukromé mediální společnosti. CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 86 – 90

Entidade Reguladora para a Comunicação Social), který vydává stanoviska i ke koncesním smlouvám, jejich změnám a kontroluje jejich řádné plnění.[93]

V roce 2014 byl schválen nový statut RTP a byla vytvořena jako nový orgán Nezávislá generální rada odpovědná za dohled a vnitřní kontrolu dodržování povinností veřejnoprávního rozhlasového a televizního vysílání, za výběr představenstva a jeho strategického projektu pro společnost, jakož i za stanovení pokynů, kterými se tento projekt řídí.[94] „V roce 2015 byla uzavřena nová smlouva o koncesi veřejnoprávního rozhlasového a televizního vysílání, která poprvé stanovila povinnosti veřejnoprávního rozhlasu a televize v jedné smlouvě."[95]

Rozsah spojení[96]

V průběhu roku 2004 bylo dosaženo několika úspěchů při koncentraci aktivit RTP a RDP do společných prostor a při podpoře synergie mezi skupinami.[97] Vyvrcholením první fáze procesu, jehož cílem bylo soustředit na jednom místě všechny činnosti RTP a RDP, které se prováděly v lisabonské oblasti, byla inaugurace nového sídla RTP a renovace staré budovy RTP včetně technického zázemí. Koncentrace měla usnadnit společné fungování. Pro integraci všech činností RTP a RDP byla již ve výstavbě doplňková stavba, kdy cílem bylo vytvořit zázemí například doplněním parkovacích kapacit, prostor pro natáčení a jeho zázemí, audiovizuálního archivu a umožnit relokaci např. marketingu, multimédií, skladu knihovny, atd. Během roku 2004 probíhaly i renovace a integrace sítě regionálních kanceláří RTP a RDP.

V roce 2003 došlo ke snižování počtu zaměstnanců a chystala se revize kolektivních smluv. „Během roku 2004 byla organizace informačních systémů skupiny restrukturalizována a vytvořila jednotnou strukturu na úrovni holdingu, která seskupuje činnosti, které byly dříve rozděleny do různých ředitelství a společností. Nová struktura – Kancelář pro rozvoj a správu informačních systémů – je organizována v logice sdílených služeb a poskytuje služby informačních systémů ve všech oblastech skupiny RTP."[98]

Z článku samotné RTP je zřejmé, že v roce 2007 byla stále zachována autonomie editorů rádiového i televizního vysílání (RTP a RDP). Probíhala také stavební činnost, jejímž výsledkem měly být nové budovy jak pro RDP (Gaia), tak i pro RTP (Lisabon). Dlouhodobým deklarovaným cílem bylo vytvoření rozsáhlého mediálního parku v oblasti Monte da Virgem ve městě Gaia (v blízkosti Porta), kde by se koncentrovaly společnosti působící v audiovizuálním sektoru, univerzitní obory a výzkumná centra v oblasti sociální komunikace.[99]

V roce 2011 za vlády pod vedením Passose Coelha, došlo k přechodu od záměru částečně privatizovat veřejnou službu k redefinici modelu financování a řízení RTP.[100] Odborový svaz RTP

[93] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 75, 78
[94] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 77
[95] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 37
[96] Útržkovité informace o průběhu spojování a hledání synergií lze najít například ve výročních zprávách dostupných zde: https://media.rtp.pt/empresa/inf-financeira/informacao-anual/
[97] Relatório e contas 2004. *Rádio e Televisão de Portugal.* Dostupné z: https://media.rtp.pt/empresa/wp-content/uploads/sites/31/2015/07/2004-relatorio-contas.pdf
[98] Relatório e contas 2004. *Rádio e Televisão de Portugal.* Dostupné z: https://media.rtp.pt/empresa/wp-content/uploads/sites/31/2015/07/2004-relatorio-contas.pdf
[99] Fusão das empresas da RTP e RDP em Janeiro de 2007. *RTP noticias.* Dostupné z: https://www.rtp.pt/noticias/economia/fusao-das-empresas-da-rtp-e-rdp-em-janeiro-de-2007_n82187
[100] CONDE, Nuno. RTP e Relações de Poder: De Durão Barroso a Passos Coelho. *Universidade Católica Editora.* Dostupné z: https://repositorio.ucp.pt/bitstreams/52a29f2d-dd1e-4470-af79-b0cbe6d853dc/download, s. 13

dnes zpětně kritizuje špatný příklad synergie mezi redakcemi v roce 2012 a uvedl, že „není možné dělat kvalitní žurnalistiku s méně lidmi a méně zdroji“.[101]

V roce 2013 portugalská média informovala o opozici editorských rad RTP a RDP proti managementem navrženému sloučení zpravodajských oddělení, kterou formulovali i ve vydaných vyjádřeních.[102] Novináři vyjádřili obavu ze snížení kvality obsahu zpravodajství, možnosti ohrožení pluralismu a rozmanitosti, jakož i vytvoření podmínek pro širší propouštění. Ve vyjádření editorské rady uvedli, že návrh s nimi nebyl konzultován a nebyly jim ani prezentovány žádné předběžné studie proveditelnosti nebo analýzy ohledně výhod tohoto postupu.

K snahám o restrukturalizaci a snižování počtu zaměstnanců dochází i v letošním roce 2026, kdy novináři obviňují RTP z rušení veřejných služeb a propouštění zaměstnanců.[103] RTP nyní zajišťuje televizní i rádiové vysílání (celostátní kanály, regionální kanály pro Madeiru a Azory, televizní i rádiové kanály pro mezinárodní publikum a portugalsky mluvící část Afriky), online rádiové vysílání a provoz online platforem.[104]

Slovensko

Historický kontext

Slovenská televízia a rozhlas (STVR) je veřejnoprávní institucí zajišťující veřejnoprávní vysílání v oblasti rozhlasového a televizního vysílání. STVR získala svou současnou podobu relativně nedávno. V roce 2011 za vlády premiérky Radičové došlo na základě přijetí zákona č. 532/2010 Z. z.[105] ke spojení dvou původně samostatných subjektů Slovenské televize (STV) a Slovenského rozhlasu (SRO) a k vytvoření Rozhlasu a televízie Slovenska (RTVS). RTVS se i nadále skládala ze dvou samostatně hospodařících organizačních složek – Slovenské televize a Slovenského rozhlasu.[106] Ke spojení došlo především z ekonomických důvodů.

K 1. 7. 2024 došlo ke zrušení veřejnoprávní stanice Rozhlas a televize Slovenska (RTVS) a zřízení její právní nástupkyně pod názvem Slovenská televízia a rozhlas (STVR)[107], a to na základě přijetí zákona č. 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov[108]. I dle tohoto v současnosti platného a účinného zákona STVR vykonává svou činnost prostřednictvím

[101] Sindicato dos Jornalistas acusa RTP de desmantelar serviço público e contesta rescisões. *RTP noticias.* Dostupné z: https://www.rtp.pt/noticias/economia/sindicato-dos-jornalistas-acusa-rtp-de-desmantelar-servico-publico-e-contesta-rescisoes_n1716285

[102] Conselhos de redação da RTP e RDP são contra fusão de editorias. *Esquerda.* Dostupné z: https://www.esquerda.net/artigo/conselhos-de-reda%C3%A7%C3%A3o-da-rtp-e-rdp-s%C3%A3o-contra-fus%C3%A3o-de-editorias/27685

[103] Sindicato dos Jornalistas acusa RTP de desmantelar serviço público e contesta rescisões. *RTP noticias.* Dostupné z: https://www.rtp.pt/noticias/economia/sindicato-dos-jornalistas-acusa-rtp-de-desmantelar-servico-publico-e-contesta-rescisoes_n1716285

[104] RTP – Rádio e Televisão de Portugal S.A. *COTEC Portugal.* Dostupné z: https://cotecportugal.pt/associates/rtp-radio-e-televisao-de-portugal-s-a/

[105] Zákon 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov. *Slov-Lex.* Dostupné z: https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/532/vyhlasene_znenie.html

[106] História: O STVR. Dostupné z: https://www.stvr.sk/historia/o-stvr, História: Časová os. Dostupné z: https://www.stvr.sk/historia/casova-os

[107] § 30 odst. 1 zákona č. 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov

[108] Zákon 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov. *Slov-Lex.* Dostupné z: https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2024/157/20240701

svých organizačních složek, kterými jsou Slovenská televize a Slovenský rozhlas a jde o samostatně hospodařící vnitřní organizační jednotky bez právní subjektivity (§ 2 odst. 2 a 3).[109]

Slovenské opoziční strany Progresívne Slovensko (PS), Sloboda a Solidarita (SaS) a Kresťanskodemokratické hnutie v reakci na schválení zákona o Slovenské televizi a rozhlase avizovaly, že proti zákonu podají ústavní stížnost.[110] Z databáze Ústavního soudu vyplývá, že ústavní stížnost byla skutečně podána[111] a doposud nebyla vyřízena.[112] Proti nové právní úpravě protestovali i nespokojení zaměstnanci RTVS formou stávky. Ministryně kultury odůvodnila tento krok tím, že „vysílání RTVS začalo postupně ztrácet prvky objektivnosti a rezignovalo na vyváženost".[113]

Důvody a průběh spojení

Ke spojení dvou původně samostatných subjektů Slovenské televize (STV) a Slovenského rozhlasu (SRO) a k vytvoření Rozhlasu a televízie Slovenska (RTVS) došlo v době ekonomické krize v roce 2011 za vlády premiérky Ivety Radičové. Informace o důvodech a historických okolnostech spojení samostatného Slovenského rozhlasu a Slovenské televize do Rozhlasu a televize Slovenska popisuje především důvodová zpráva k návrhu zákona, kterým byla vytvořena sloučená instituce Rozhlas a televize Slovenska (RTVS).[114] Dle důvodové zprávy bylo hlavním cílem sloučení *„především předejít dalšímu zadlužování veřejnoprávního vysílání a vytvořit podmínky pro jeho konsolidaci." (…) „Základními premisami, od kterých se odvíjí postupnost realizace jednotlivých kroků nevyhnutelných k dosažení optimálního stavu tohoto modelu, je spojení Slovenského rozhlasu a Slovenské televize, zrušení výběru úhrad za služby veřejnosti tzv. koncesionářských poplatků a jejich nahrazení každoročním jednorázovým příspěvkem ze státního rozpočtu a následné jednotné prostorové řešení existence nově vzniklého veřejnoprávního média."*

---

[109] Slovenská televízia a rozhlas. *Ministerstvo kultury Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.culture.gov.sk/posobnost-ministerstva/media-audiovizia-a-autorske-pravo/media-a-audiovizia/rozhlas-a-televizia-slovenska-2/, STVR - Slovenská televízia a rozhlas. Dostupné z: https://www.stvr.sk/televizia/tv, STVR - Slovenská televízia a rozhlas. Dostupné z: https://www.stvr.sk/radio/radia

[110] Z RTVS je STVR, slovenská opozice se obrací na soud. *Česká televize.* Dostupné z: https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/z-rtvs-je-stvr-slovenska-opozice-se-obraci-na-soud-350766

[111] Informace o vedeném soudním řízení: Spisová značka: PL. ÚS 10/2024, Evidenční číslo spisu: 1741/2024, Datum podání: 01.07.2024. Rozhodovacia činnost: Povinne zverejňované podania. *Ústavný súd Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.ustavnysud.sk/rozhodovacia_cinnost/podania, Návrh na započatie konania o súlade právnych predpisov a pozastavenie účinnosti zákona podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. *Ústavný súd Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.ustavnysud.sk/docDownload/e4cdc6eb-552f-4d4b-90f6-bd93ae0c9d08

[112] Ústavní soud dosud vydal pouze usnesení PL. ÚS 10/2024-63 z 9. října 2024, jímž návrh přijímá v celém rozsahu. Zároveň nevyhověl návrhu na pozastavení účinnosti. *Ústavný súd Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.ustavnysud.sk/docDownload/3a437ba4-183d-4177-ab0c-13954cf10798

[113] Veřejnoprávní RTVS nahradí Slovenská televize a rozhlas. Na Slovensku vstoupil v platnost nový zákon. *iRozhlas.* Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/verejnopravni-rtvs-nahradi-slovenska-televize-a-rozhlas-na-slovensku-vstoupil-v_2407010817_adn

[114] Návrh zákona o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov. DÔVODOVÁ SPRÁVA. *Národná rada Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=348082, Parlamentná tlač 169. Vládny návrh zákona o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov. *Národná rada Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/cpt&ZakZborID=13&CisObdobia=5&ID=169, Parlamentná tlač 199. Zákon z 30. novembra 2010 o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vrátený prezidentom Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie Národnou radou Slovenskej republiky. *Národná rada Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3530

Co se týká postupu spojování, majetek Slovenského rozhlasu a Slovenské televize se měl stát majetkem RTVS. Postavení, poslání a rozsah hlavních činností RTVS měly zůstat oproti Slovenskému rozhlasu a Slovenské televizi nezměněné. V této etapě vytváření nového modelu existence veřejnoprávního vysílání měl zůstat nezměněný i způsob jeho financování. Nově vytvořená veřejnoprávní instituce měla vykonávat svoji činnost prostřednictvím dvou základních organizačních složek – Slovenského rozhlasu a Slovenské televize.

Předpokládané úspory

Dle důvodové zprávy v první etapě t.j. v prvním roce fungování této nové veřejnoprávní instituce se měl *„dosáhnout především efekt úspory finančních prostředků, a to zejména v rámci personálních a administrativně-obslužných činností“. „Nemalá úspora měla být dosažena i snížením počtu členů orgánů bývalých veřejnoprávních médií“.*

Se synergickým efektem spojení a s finančními úsporami se počítalo v rovině personální, obslužných činností hlavních organizačních procesů a činností, výroby programů a servisních výkonů, techniky a nových technologií. Nezanedbatelnou úsporu mělo do budoucnosti přinést i jednotné prostorové řešení a nová technologická báze, která by byla pro rozhlasové a televizní vysílání do jisté míry společná.

Konkrétněji byly předpokládané oblasti, kde mělo být dosaženo úspor, popsány takto: *„Úspora v roce 2011 by se měla dosáhnout zejména v následujících oblastech:*

1. Administrativní agendy – v oblasti komunikace a PR, mezinárodní spolupráce, agendy zvláštních činností, oblasti registrů, oblasti řízení lidských zdrojů, oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, právní agendy, oblasti krizového řízení atd.,

2. Ekonomické agendy – oblast účetnictví a financí, mzdová a honorářová agenda, oblast rozpočtu a kontroly, oblast vnitřního auditu,

3. Technika a technologie – smluvní agendy vůči externímu prostředí, přenosy – kulturní, sportovní, společenské, jejich produkce, společné datové úložiště pro digitalizované fondy,

4. Výroba programů – regionální a zahraniční zpravodajství a informační zdroje (agenturní)

5. Obchodní činnosti – jedno obchodní a marketingové centrum“.

Vyčíslení předpokládaných úspor návrh zákona neobsahoval s odůvodněním, že vzhledem k plánovanému zavedení nového systému financování od roku 2012 není možné vyčíslit finanční dopady na rozpočet v dalších letech. Počítalo se s tím, že vyčíslení dopadů na roky 2012 až 2014 bude předmětem doložek finančních vlivů v budoucích novelách souvisejících s novým systémem financování. V důvodové zprávě byl vysloven předpoklad, že *„spojením Slovenského rozhlasu a Slovenské televize se dosáhne úspora finančních prostředků, a především zastavení zadlužování v delším časovém horizontu. Synergický efekt z upraveného legislativního prostředí se v roce 2011 projeví jen částečně.“ „Efekt úspory se projeví postupně vzhledem k povinnosti dodržování zákonných postupů v oblasti personální politiky a k možnosti přizpůsobení programového konceptu reálným finančním zdrojům. V rámci programu se předpokládá úspora související se snížením rozsahu programových služeb, čímž dojde k podstatnému snížení nákladů na přenos signálu, zejména prostřednictvím satelitu a krátkých vln.“* Předpokládané a v návrhu vyčíslené úspory pro rok 2011 byly spojeny především s faktory nesouvisejícími se spojením televize a rozhlasu (zrušením vysílání prostřednictvím krátkých vln). Předpokládané snížení nákladů souvisejících s racionalizací na činnosti v oblasti personálního zabezpečení mělo dosáhnout výše 339 784,- EUR a snížení počtu orgánů a jejich členů mělo přinést úsporu 201 657,- EUR.

Dopady spojení

Nová organizační struktura v roce 2012 obsahově propojila rozhlasové a televizní složky zpravodajství, sjednotila přístup marketingu a komunikace dovnitř a navenek a posílila efektivitu v obslužných, administrativních a technických činnostech prostřednictvím synergie využívání společných postupů a kapacit.[115]

Výroční zpráva z roku 2013[116] se problematice spolupráce rozhlasové a televizní části RTVS věnovala pouze okrajově a z obsahu zprávy vyplývá, že případy spolupráce byly spíše jednotlivé, než že by docházelo k systematickému propojování a spojování týmů a oddělení. Zpráva ukazuje na příkladu vánočního vysílání, kdy bylo dosaženo reálné synergie mezi rozhlasovou a televizní složkou, tj. například při společném pokrytí adventního koncertu nebo využití společného vánočního vizuálu a znělky.

„V roce 2012 bylo z titulu racionalizačních opatření zrušeno celkem 85,25 funkčních systemizovaných míst."[117] „V roce 2013 bylo z titulu racionalizačních opatření zrušeno 36 pracovních systemizovaných míst a dalších 70 zaměstnanců ukončilo pracovní poměr v rámci hromadného propouštění zahájeného v roce 2012."[118]

Případný vliv na nezávislost zpravodajství

„Činnost zpravodajství RTVS v roce 2012 se dá rozdělit na dvě etapy. Na etapu existence Centra zpravodajství v rámci Sekce programu a od 1. 12. 2012 na etapu po vzniku Sekce zpravodajství, sportu a publicistik", kdy se dostalo na úroveň řízení v organizační struktuře přímo pod Generálního ředitele. „Obě etapy spojuje výroba zpravodajství veškerého druhu a formátů pro všechny programové služby RTVS, jak televizní, tak rozhlasové."[119]

Hlavním cílem této změny bylo „vytvoření podmínek pro užší spolupráci denních a aktuálních formátů v rámci zpravodajství a publicistiky v rozhlasovém i televizním vysílání. Další změnou bylo přímé podřízení produkčních složek zpravodajství sekci zpravodajství. Tato změna umožnila efektivnější využití produkčních kapacit v rámci zpravodajství, sportu a aktuální publicistiky a přesměrování části zdrojů především do obsahu, jeho zkvalitňování a zvyšování jeho objemu."[120]

V roce 2012 proběhlo předvolební vysílání programů RTVS způsobem, o kterém kriticky nepolemizovaly ani odborné, ani politické subjekty a nebyla ohledně programu podána žádná stížnost nebo protest. Hlavní večerní zprávy v průběhu roku 2012 výrazně změnily délku, vizuální formát i technické parametry, což se projevilo zvýšením podílu sledovanosti oproti předchozímu období.[121]

---

[115] Výročná správa o činnosti RTVS 2012. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2012.1486.pdf

[116] Výročná správa o činnosti RTVS 2013. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2013.15163.pdf, s. 3

[117] Výročná správa o činnosti RTVS 2012. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2012.1486.pdf, s. 9

[118] Výročná správa o činnosti RTVS 2013. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2013.15163.pdf, s. 9

[119] Výročná správa o činnosti RTVS 2012. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2012.1486.pdf, s. 72

[120] Výročná správa o činnosti RTVS 2012. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2012.1486.pdf, s. 72

[121] Výročná správa o činnosti RTVS 2012. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2012.1486.pdf, s. 72

Výroční zpráva o činnosti z roku 2013 k tématu zpravodajství uvedla, že se pokračovalo v realizaci nastartovaných změn. Zvýšila se výrazně sledovanost i vnímání objektivity zpravodajství RTVS. „Hlavní zpravodajský televizní pořad Správy RTVS vysílaný v 19:00 zvýšil svou průměrnou sledovanost o více než 20 % ve srovnání s loňským rokem."[122] Televizní zpravodajství se ve vnímání objektivnosti u diváků dostalo v druhém půlroce 2013 na druhou až třetí příčku, přičemž v porovnání s propadem v roce 2012 si polepšilo o víc než polovinu. Všem redakcím sekce zpravodajství, sportu a publicistiky se i přes omezené finanční možnosti podařilo stabilizovat personální obsazení.[123]

Zpětné hodnocení spojení veřejnoprávního rozhlasu a televize ze strany současné vlády

Programové prohlášení vlády Slovenska na roky 2023-2027 deklarovalo, že veřejnoprávní média musí zabezpečovat nezávislou a objektivní žurnalistiku a zároveň musí podporovat kvalitní původní slovenskou televizní a rozhlasovou tvorbu. Vláda vyjádřila záměr, že za tímto účelem *„prosadí právní a ekonomický rámec rozdělení Rozhlasu a televízie Slovenska (RTVS) na dvě nezávislé veřejnoprávní mediální instituce – Slovenskou televizi a Slovenský rozhlas, případně zváží jiné řešení, jak posílit veřejnoprávnost RTVS. Návrh zákona nepřináší formální rozdělení těchto dvou institucí, vytváří však podmínky pro jejich samostatný rozvoj s jejich specifiky".*[124]

Důvodová zpráva k následně předloženému a poté i schválenému návrhu zákona o Slovenskej televízii a rozhlase (STVR)[125] se vyjadřuje nejen k důvodům vytvoření STVR, ale i zpětně hodnotí efektivnost a důsledky sjednocení Slovenského rozhlasu a Slovenské televize do Rozhlasu a televize Slovenska. Důvodová zpráva výslovně uvádí, že *„Původní spojení STV a SRO od roku 2011 nepřineslo očekávanou změnu ve většině záměrů předkladatelů, a to ani po následných novelizacích zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS. Atributy veřejnoprávnosti, nezávislosti, objektivity, pravdivosti, transparentnosti deklarované v důvodové zprávě k návrhu zákona o sloučení, jakož i lepší efektivita využívání svěřených veřejných financí, se nenaplnily."*

V návrhu zákona o Slovenskej televízii a rozhlase, který předložila současná slovenská vláda Roberta Fica, se dále výslovně uvádí, že *„Z vysílání SRO a STV se ztratil kritický, širokospektrální pohled na jevy a události ve společnosti a v RTVS. Jako jednotná instituce se soustředí pouze na hledání formálních spojení obou veřejnoprávních vysílatelů s okrajovým respektem k jejich tvořivým, technickým či technologickým specifikům. Je tedy možné po letech působení STV a SRO v jedné instituci pod zákonem č. 532/2010 Z. z. konstatovat, že záměry a úmysly předkladatelů se minuly účinkem. V současnosti je ohrožený veřejnoprávní charakter vysílání a svým obsahem a kvalitou zpracování programů veřejné služby zaostává za potřebami slovenské společnosti. Naopak, v STV částečně a v SRO ve velmi velké míře se ztratila bývalá osobitá identita těchto veřejnoprávních médií." (…)*

„V prostředí koexistence veřejných a soukromých poskytovatelů mediálních služeb by veřejnoprávní vysílatelé STV a SRO, jak je uvedeno i v Aktu o svobodě médií, … „měly podporovat

---

[122] Výročná správa o činnosti RTVS 2013. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2013.15163.pdf, s. 73 – 74

[123] Výročná správa o činnosti RTVS 2013. Dostupné z: https://www.stvr.org/media/a542/file/item/sk/0000/vyrocna-sprava-o-cinnosti-rtvs-za-rok-2013.15163.pdf, s. 73 – 74

[124] DÔVODOVÁ SPRÁVA. Návrh zákona o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov. *Národná rada Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=545542

[125] DÔVODOVÁ SPRÁVA. Návrh zákona o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov. *Národná rada Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.nrsr.sk/web/Dynamic/DocumentPreview.aspx?DocID=545542, parlamentná tlač 278. Vládny návrh zákona o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene niektorých zákonov. *Národná rada Slovenskej republiky.* Dostupné z: https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=9750

pluralitu médií, hospodářskou soutěž, v mediálním sektoru vytvářet širokou škálu obsahu, který odpovídá různým zájmům, perspektivám a demografii a nabízet alternativní pohledy a programové možnosti"... Veřejnoprávním médiím na Slovensku se však tuto úlohu právě pro jejich unifikaci v tvorbě, zpravodajství a publicistice plnit nedaří, názorově slynuly s komerčním prostředím." (…) „Podíl na zvýšeném tlaku na unifikaci a snížení svobody a nezávislosti tvorby měl i přesun velké části tvůrců a redaktorů do externího prostředí."

Zdroje

Dle textu

Anotace/Annotation

Slučování veřejnoprávních médií: Ekonomické úspory, míra sloučení a dopad

Historicky se veřejnoprávní média ustavila v návaznosti na technologický rozvoj obou typů vysílání, radiového i televizního. Práce se zaměřuje na analýzu důvodů pro sloučení (ekonomický tlak na úspory), vlastní proces a míru sloučení a dopad sloučení na jednotlivé redakce ve státech, v nichž ke sloučení došlo v nedávné době (po roce 1990). Práce postihuje historický a manažerský kontext i dopady, ke kterým toto rozhodnutí vedlo.

Média; veřejnoprávní; sloučení

Public broadcaster mergers: Economic savings, degree of merger and consequences

Historically, public broadcasting companies were established in connection with the technological development of both types of broadcasting, radio and television. The paper looks into objectives for mergers (economic savings), the process itself and degree and impact of mergers on individual editorial offices in countries in which mergers have occurred recently (after 1990). The paper covers also the historical and managerial context and consequences those decisions had.

Media; public service; mergers

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	**STUDIE** Srovnávací studie Analytické studie	**ODPOVĚDI NA DOTAZ** Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	**VYBRANÁ TÉMATA** Studie zpracované k aktuálním problematikám	**PŘEHLED SZBP** Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	**PODKLADY** pro zahraničně politická jednání
	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	**ZÁPISY** ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů	**MIGRACE** Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období	**CZ PRES** Podklady pro předsednictví ČR v Radě EU	
Oddělení pro evropské záležitosti	**STANOVISKA** kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	**KONZULTACE** k předkládaným vládním návrhům zákonů	**DOKUMENTY EU** Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	**ZPRÁVY** Aktuální agenda v Bruselu	**PODKLADY** pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	**INFORMAČNÍ STŘEDISKO** Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	**ECPRD** Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	**PŘEDNÁŠKY A SEMINÁŘE** pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	**INFORMAČNÍ MATERIÁLY** o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	**PARLAMENTNÍ OBCHOD** v prostorech informačního střediska PS
Oddělení rozpočtových a ekonomických analýz	**EUROZÓNA+** Přehled ekonomických událostí v EU	**MONITORING** Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	**STÁTNÍ ROZPOČET** Analýza návrhu státního rozpočtu	**STÁTNÍ ZÁVĚREČNÝ ÚČET** Analýza státního závěrečného účtu	**INFOGRAFIKA** Stručné grafické analytické materiály

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:

Název: Slučování veřejnoprávních médií: Ekonomické úspory, míra sloučení a dopad
Autoři: Nováková, M., Říhová, E.
Číslo: Srovnávací studie č. 5.449
Datum: březen 2026

Klíčová slova:
Veřejnoprávní média, televize, rozhlas

EDICE: STUDIE

Typ edice: online, ISSN 2533-4131
URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1
První vydání edice: červenec 1991
Frekvence vydání edice: nepravidelná
Zaměření: srovnávací a analytické studie zpracované pro členy Parlamentu České republiky
Jazyk: CZ
Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1